

Dostat se na Oxford není žádná věda

ŠKOLA JINDE Vyzkoušet studium na Oxfordu i v Cambridgi se rozhodl Dominik Miketa, pomohlo mu stipendium a půjčka

MARIE ŠMEJKALOVÁ

Na Cambridge chodí Češi studovat přírodní vědy, na Oxford zase ty společenské, tvrdí Dominik Miketa, který měl možnost porovnat studijní systémy dvou nejprestižnějších britských univerzit.

LN Co vás přivedlo k nápadu vydat se na vysokou školu do Anglie?

Na střední škole jsem měl dobré známky, šla mi matematika i fyzika, ale myslel jsem, že zůstanu v Česku. Změnilo se to úplně náhodou, když jsem se dostal na výběrový kemp pro řešitele fyzikální olympiády. Vedoucí nám na tomto kempu říkal, že kdyby on měl znovu studovat, nezůstal by na matfyzu, ale šel by do zahraničí. To mě inspirovalo a celý ten nápad studia v zahraničí mi začal připadat velmi zajímavý.

LN Takže jste začal dělat konkrétní kroky k jeho naplnění...

Našel jsem si školy, na které je relativně snadné se dostat, mezi které patřily i velmi dobré anglické univerzity, kterým stačily pouze výsledky z maturity a nějaká krátká motivační esej. Já jsem se rozhodl zkusit Oxford, jelikož se mi líbila kombinace fyziky a filozofie, kterou nabízeli. Chvilí jsem se učil na přijímací řízení, kterým jsem nakonec úspěšně prošel. Leckoho to překvapí, ale dostat se na takovou prestižní univerzitu není až taková věda, jak by se mohlo zdát.

LN Fyzika a filozofie je zvláštní kombinace, jak jste se dostal zrovna k ní?

Moje záliba ve fyzice přišla ve chvíli, kdy jsem si o ní začal více číst v populárně-vědecké literatuře, ve které je to něco trochu jiného než jen vypočítávání součtu sil a varných bodů. Je to spíše o velkých konceptuálních otázkách, jako jestli je Schrödingerova kočka živá, či mrtvá. Oxford měl zrovna v té době velmi dobře postavený program založený na tom, že se člověk dobře naučí fyziku, ale zároveň se dostane i k odpovědím na mimořádně složité filozofické otázky. To mě velice zaujalo.

Podstatný je přístup k řešení problému, říká Dominik Miketa o přijímacích na Oxfordu FOTO ARCHIV DOMINIK MIKETA

LN Co vlastně obsahuje přijímací řízení na Oxford? Je to stejné jako v Cambridgi, kde jsou hlavním sítlem pohovory?

Je to podobné. A je mimochodem zakázáno hlásit se najednou na Oxford i Cambridge. Funguje to následovně: v říjnu se člověk přihlásí do systému UCAS s esejí o sobě a s doporučením kantora. Pravdou ale je, že na přírodních vědách se na tyto věci moc nehledí, spíše se za relevantní považují testy, kterými člověk musí projít. Tyto testy se skládají v jeden den na různých místech světa, dají se skládat například v British Councilu. Britové je většinou skládají

na svých školách. Test probíhá tak, že si člověk odsedí tři hodiny, které stráví psaním, a po týdnu nebo dvou se dozví, jestli byl vybrán na pohovory, které jsou na začátku prosince. Během pohovorů se nezjišťuje, zda máte perfektní znalosti v oboru, ale spíše jak se dokážete k zadanému problému postavit a jak se ho pokusíte vyřešit.

LN Je pravda, že například studentům, kteří chtějí studovat práva, dají náročný právníký text, ze kterého mají vyvodit závěry, i když třeba polovinu nerozumí? Je to na všech oborech?

Myslím si, že ano. Otázky jsou koncipovány tak, aby byly těžké a člověk na ně nedokázal hned a jednoduše odpovědět. Mělo by to být něco, co nikdy v životě neviděl. Testují tak, jakým způsobem přistupuje uchazeč k řešení problému. Cílem není, aby to student vyřešil, ale ukázat jim techniku řešení.

LN Po studiích v Oxfordu pokračujete na Cambridgi. Kdybyste měl porovnat dva největší britské vysokoškolské rivaly, kde se vám osobně líbí víc?

Oxford je větší město, občas se dá i zapomenout, že k němu patří

univerzita. V Cambridgi je to naopak, tam je město přistavěné k univerzitě. Mně osobně to vyhovuje víc v Cambridgi, moje disciplína teoretické fyziky tu má i svou vlastní fakultu, zatímco na Oxfordu se krčí někde na okraji dvou jiných fakult. Říká se, že Cambridge je lepší na přírodní vědy a Oxford na vědy společenské. Nevím, jestli je to pravda, ale v československé mytologii je to tak jasně dané, že když se sejdou Češi studující na těchto univerzitách, na Oxfordu jsou to samí právníci a historici, zatímco v Cambridgi najdete spíše chemiky, biology a fyziky.

LN Kdybyste měl popsat typický den na Oxfordu či v Cambridgi, jak vypadá? Učíte se od rána do noci, nebo máte i volný čas?

Postupem času je toho učení čím dál tím víc. Ve druháku a třetáku jsem hodně vesloval, takže to vypadalo zhruba tak, že jsem vstal na pátou šestou hodinu ráno a jel jsem na hodinku veslovat. Vrátil jsem se a měl hodinu nebo dvě přednášek, potom oběd a pak jsem šel do knihovny se sadou příkladů, které měly být vypočítané do určitého data. Pak obvykle následoval tutorial, což by se dalo popsat jako konzultace s profesorem, kdy jsme tak dva seděli před profesorem a řešili jsme dané příklady nebo zadanou esej. Snažili jsme se během těchto konzultací proniknout více do hloubky nebo řešit nějaké zádrhele, které tam byly. Tutoriály jsou tak dva až tři týdne. Není to tak, že bych se denně až do půlnoci učil. Mohl jsem si zajít do kina, do divadla nebo do baru, které jsou na mnoha kolejích provozovány studenty.

LN Školství v Anglii je docela drahé. Vy máte finanční podporu od Bakala Foundation. Co dalšího vám pomohlo studium finančně zvládnout?

Nedávno jsem získal podporu od finančního fondu Tomáše a Marty Krskových. Dále jsem měl ještě půjčku od britské vlády, protože to studium je vážně drahé, což vychází ze dvou aspektů. Prvním je to, že se musí platit školné, které je teď devět tisíc liber, ale naštěstí není problém získat bezúročnou půjčku, která se splácí až ve chvíli, kdy člověk začne vydělávat nad určitou částku.

Myslím si, že dává smysl si tu půjčku vzít. Horší je potom pokrýt životní náklady, které sestávají z nájmu, ten je na Oxfordu i v Cambridgi poměrně drahý. Na to já právě využil finanční podporu od Bakala Foundation.

LN Když už mluvíme o Bakala Foundation, jak se vám podařilo proniknout sítím výběru?

Byl jsem v době podávání žádostí už ve druhém ročníku na Oxfordu. Napsal jsem esej, ta se výběrové komisi líbila a pozvali mě na pohovor. V tom pohovoru jsem nejspíš nezazmatkoval a vyšlo to. Sám vím o spoustě lidí, kteří by si to stipendium jistě také zasloužili, ale nedostali ho, protože během pohovoru zazmatkovali. Letos jsem měl šanci nahlédnout trochu za oponu výběrového řízení, protože jsem byl součástí výběrové komise prvního kola.

LN Ještě se vrátím k nadačnímu fondu Tomáše a Marie Krskových, ten spočívá přesně v čem? Jak se dá získat podpora?

Tento nadační fond pomáhá spíše studentům navazujících magisterských oborů. Mají seznam konkrétních preferovaných oborů, na jejichž studium prostředky poskytují. Ale neplatí, že by se jím řídili úplně striktně, jsou poměrně flexibilní. V podstatě vám při dodržení podmínek zaplatí podle situace školné na celý magisterský program.

LN Na závěr bych se tedy ještě zeptala: doporučili byste, aby středoškoláci vyjízдили studovat vysokou školu do zahraničí?

Určitě bych jim to doporučil. I přes možnost Erasmus a dalších krátkodobých stipendijních programů mi připadá, že strávit tři čtyři roky na vlastní pěst v zahraničí je něco úplně jiného než vyjet na jeden nebo dva semestry. Mně osobně to dalo opravdu hodně. Myslím si, že venku je trochu jiná studentská kultura, plná studentských spolků a aktivit, což mi je hrozně sympatické. Hlavní věc, kterou to ale s člověkem udělá, je to, že vystoupí z bubliny své vlastní kultury a podívá se na ni zvenčí, což v posledních letech velice oceňuji.

Autorka je studentka gymnázia a spolupracovnice Akademie LN